

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/30/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124209510
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6124209510.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu SPP - distribúcia, a.s., Bratislava, Plátennícka 19013/2, IČO: 35 910 739, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému A. B., narodenému XX. XXXXXX XXXX, C., D. XX/XX, o zaplatenie 1 441,64 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec z 13. novembra 2024 č. k. 16C/39/2024-170 a dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Lučenec z 8. januára 2025 č. k. 16C/39/2024-208, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Lučenec z 13. novembra 2024 č. k. 16C/39/2024-170 v spojení dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Lučenec z 8. januára 2025 č. k. 16C/39/2024-208 vo výroku, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol (III. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (II. výrok), **p o t v r d z u j e.**

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom z 13. novembra 2024 č. k. 16C/39/2024-170 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) v spojení s dopĺňacím rozsudkom súdu prvej inštancie z 8. januára 2025 č. k. 16C/39/2024-208 (ďalej len „dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 70,97 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 6,25 % ročne zo sumy 70,97 Eur od 27. októbra 2022 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok) s tým, že vo zvyšku žalobu zamietol (III. výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznáva (II. výrok).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, predmetom sporu bol nárok žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej siete plynu na náhradu škody v zmysle § 82 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) spôsobenej žalovaným. Podľa žalobcu žalovaný v období od 1. augusta 2022 do 5. októbra 2022 na odbernom mieste odobral plyn neoprávnené. Od 1. augusta 2022 došlo v zmysle § 50 ods. 11 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom (ďalej len „vyhláška č. 24/2013 Z. z.“) k prerušeniu dodávky plynu. Žalobca vystavil žalovanému faktúru v sume 1 441,64 Eur, ktorú v dátume splatnosti dňa 26. októbra 2022 žalovaný neuhradil. Zároveň si uplatnil aj náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu. Vo vzťahu k procesnej obrane žalovaného uviedol, že na plynomere nebola porušená plomba. Dodávateľ zemného plynu požiadal žalobcu o prerušenie dodávky zemného plynu. Z montážneho listu z 5. októbra 2022 vyplynulo, že nebol zistený únik plynu. Fotodokumentáciu žalovaného zo 4. augusta 2022 a z 11. júla 2022 považoval za irelevantnú. Zamestnanci žalobcu dňa 5. októbra 2022 boli fyzicky na odbernom mieste žalovaného,

kde na počítadle zistili stav 9 111 m³. Základom výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu bol rozdiel medzi stavom počítadla v čase od prerušenia dodávky zemného plynu (1. augusta 2022) v množstve 8 338 m³ a stavom počítadla meradla v čase ukončenia neoprávneného odberu zemného plynu v množstve 9 111 m³. Neskôr však uviedol, že išlo o posledný fakturovaný stav zo strany dodávateľa žalovaného so stavom 8 338 m³. Spotreba plynu nad hodnotu 8 338 m³ sa tak považuje za neoprávnený odber.

1.2. Žalovaný v odpore v rámci upomínacieho konania v rámci prostriedkov procesnej obrany tvrdil, že plomby na meradle neboli porušené. Stav plynomeru ku dňu 1. augusta 2022 žalobca nepodložil fotodokumentáciou a čísla boli vymyslené. Žalovaný predložil fotodokumentáciu o stave plynomeru v júli a v auguste 2022, kedy bol stav plynomeru 9 110 m³. Uviedol, že budova, v ktorej sa nachádza plynomer, je budovou, v ktorej dlhé roky nikto nebýva a jediný spotrebič napojený na plyn je plynový kotol. V zimných mesiacoch spúšťa temperovanie v čase, keď sú veľké mrazy, aby nezamrzla voda. Je logicky nemožné, aby v letných mesiacoch august - september bola spotreba taká, ako bola na faktúre.

1.3. Súd prvej inštancie nepovažoval za sporné, že od 1. augusta 2022 došlo k prerušeniu dodávky plynu na odbernom mieste žalovaného, pričom bola vystavená žalobcom faktúra č. 9000453162 splatná dňa 26. októbra 2022 na sumu 1 441,64 Eur. Žalovaný predmetnú faktúru nezaplatil. V čase ukončenia odberu plynu dňa 5. októbra 2022 bola na meradle v odbernom mieste žalovaného nameraná hodnota 9 111 m³. Vzhľadom na stanovisko žalovaného nepovažoval za spornú výšku nákladov spojených s neoprávneným odberom plynu, ktoré si uplatnil žalobca v podanej žalobe v sume 69,19 Eur. V konaní nebolo sporné, že neboli porušené plomby na určenom meradle.

1.4. Súd prvej inštancie vykonal dôkaz listinou (§ 204 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov; ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“), a to zápisom žalobcu z 25. júla 2022 (č.l. 42 spisu), z ktorého zistil, že išlo o zápis o prerušení dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľa - žalovaného na adrese E. XX/X, F.. Plynomer s výrobným číslom 5981123 bez zistenia stavu počítadla. Malo dôjsť k zhotoveniu fotodokumentácie, ktorá do spisu nebola predložená.

1.4.1. Z fotodokumentácie predloženej žalovaným (č.l. 53 spisu) súd prvej inštancie zistil, že išlo o fotografiu plynomeru žalovaného na danom odbernom mieste vyhotovenom zjavne mobilným telefónom s uvedením dátumu 4. augusta 2022 so stavom počítadla 9 110 m³. Z fotodokumentácie žalovaného (na rube č.l. 53 spisu) súd prvej inštancie zistil, že išlo o fotografiu plynomeru žalovaného na danom odbernom mieste z 11. júla 2022 so stavom meradla 9 110 m³.

1.5. Súd prvej inštancie zistil, že dňa 25. júla 2022 sa dostavili zamestnanci žalobcu k odbernému miestu žalovaného, na ktorom sa pokúsili o prerušenie dodávky plynu. Zamestnancom žalobcu sa zjavne nepodarilo fyzicky prerušiť dodávku zemného plynu u žalovaného, o čom svedčí aj skutočnosť z daného zápisu, kde nebol určený stav meradla. Žalovaný však predložil fotografiu vyhotovenú dňa 11. júla 2022, ktorá predchádzala pokusu o prerušenie dodávky plynu zo dňa 25. júla 2022, kde už v tom čase na meradle bola hodnota 9 110 m³. Žalobca tak v spore nepreukázal skutočnosť, že stav meradla ku dňu 1. augusta 2022 predstavoval hodnotu 8 338 m³. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca aj neskôr tvrdil, že hodnota 8 338 m³ nepredstavovala stav meradla reálne zistený ku dňu 1. augusta 2022, ale išlo o stav meradla z poslednej fakturácie dodávateľa zemného plynu pre žalovaného.

1.6. Súd prvej inštancie uviedol, že nevykonal návrh na doplnenie dokazovania zo strany žalobcu, aby bola vyžiadaná informácia od dodávateľa zemného plynu žalovaného Stredoslovenská energetika, a.s. s požiadavkou, aké boli dôvody, pre ktoré malo dôjsť k prerušeniu dodávky zemného plynu pre žalovaného, keďže tento dôkaz považoval za nadbytočný pre zistenie skutkového stavu. Pre súd prvej inštancie nebolo relevantné zistiť, aké boli dôvody, pre ktoré došlo k prerušeniu dodávky zemného plynu, ale bolo rozhodujúce, aká bola hodnota meradla žalovaného ku dňu prerušenia dodávky zemného plynu.

1.7. Súd prvej inštancie predmetný právny vzťah medzi žalobcom ako prevádzkovateľom distribučnej siete plynu a žalovaným ako odberateľom zemného plynu posúdil ako spotrebiteľský právny vzťah podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“). Ak je odberateľom plynu na základe uzatvorenej zmluvy s dodávateľom plynu fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení tejto spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, potom má táto fyzická osoba postavenie spotrebiteľa aj vo vzťahu k prevádzkovateľovi distribučnej siete [rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 23. júna 2022 sp.zn. 5Cdo/61/2021, R 26/2024]. Žalobca v spore netvrdil, že žalovaný mal uzatvorenú zmluvu s dodávateľom distribučnej siete v postavení podnikateľa.

1.8. Bez ohľadu na to, či išlo o spotrebiteľský alebo nespotebiteľský právny vzťah, bolo pre súd prvej inštancie rozhodujúce zistenie otázky, čo sa považuje za neoprávnený odber plynu. V spore bolo zrejmé, že u žalovaného došlo k prerušeniu dodávky zemného plynu podľa § 50 ods. 10 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. a § 50 ods. 11 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. uplynutím 10-teho dňa od doručenia žiadosti dodávateľa plynu o

prerušenie alebo obmedzenie distribúcie plynu. Dôvodom uplatnenia tejto fikcie bola zjavne skutočnosť, že žalobcovi sa nepodarilo na odbernom mieste fyzicky prerušiť dodávku zemného plynu. Na základe toho sa odo dňa 1. augusta 2022 považovala dodávka zemného plynu za prerušenú. To pre žalovaného ako odberateľa zemného plynu predstavovalo obmedzenie zo strany prevádzkovateľa distribučnej siete podľa § 82 ods. 1 písm. f) zákona o energetike. V nadväznosti na to, pokiaľ žalovaný odoberal plyn po uvedenom dátume, predstavovalo to neoprávnený odber plynu. Za tento neoprávnený odber vzniká žalobcovi nárok na náhradu skutočne vzniknutej škody, ak vznikla podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike. To znamená, že za neoprávnený odber plynu je možné považovať len taký odber plynu, ktorý nastal po dátume prerušenia dodávky plynu prostredníctvom fikcie, a to odo dňa 1. augusta 2022. V zmysle § 50 ods. 11 veta druhá vyhlášky č. 24/2013 Z. z. k dátumu prerušenia alebo obmedzenia distribúcie plynu prevádzkovateľom distribúcie, prevádzkovateľ distribučnej siete určí stav určeného meradla na príslušnom odbernom mieste a tento stav odovzdá príslušnému dodávateľovi plynu, a to do 7 dní od prerušenia alebo obmedzenia distribúcie plynu.

1.8.1. V konaní zostalo nepreukázané, či si žalobca splnil povinnosť voči dodávateľovi plynu podľa § 50 ods. 11 veta druhá vyhlášky č. 24/2013 Z. z.. Podľa názoru súdu uvedené ustanovenie vyhlášky slúži na to, aby dodávateľ distribučnej siete mal vedomosť o stave meradla ku dňu prerušenia distribúcie plynu a vedel tak posúdiť hodnoty odobratého množstva plynu žalovaným do prerušenia dodávky plynu. Cieľom tohto ustanovenia tiež bolo, aby dodávateľ plynu vedel dodatočne odberateľovi plynu vyúčtovať hodnoty odberu plynu, ktoré mu neboli doposiaľ zo strany dodávateľa plynu zarátané do prerušenia dodávky plynu. Nie je však možné hodnoty odberu plynu, ktoré neboli vyúčtované dodávateľom, podradiť v dôsledku prerušeniu dodávky plynu pod neoprávnený odber.

1.9. Ako vyplynulo z dodatočných skutkových tvrdení, žalobca ako počiatočný stav pre určenie hodnoty neoprávneného odberu zemného plynu vychádzal z hodnoty meradla v zmysle poslednej fakturácie zo strany dodávateľa zemného plynu. Zjavným dôvodom toho bolo, že žalobca nevedel ku dňu 1. augusta 2022 zistiť reálny stav na meradle žalovaného z dôvodu, že nebol zjavne fyzicky prístupný. Súdu prvej inštancie však nebola zrejmá skutočnosť, aký bol dátum poslednej fakturácie zo strany dodávateľa zemného plynu, teda k akému dátumu bol zistený stav meradla dodávateľom plynu v hodnote 8 338 m³.

1.9.1. V konaní však bolo preukázané fotografiami zo strany žalovaného, že ku dňu 11. júla 2022, ktorý predchádzal pokusu o fyzické prerušenie dodávky zemného plynu žalobcom (25. júla 2022), bol stav meradla vyšší ako hodnota, od ktorej odvíjal svoj nárok žalobca. Táto hodnota predstavovala množstvo 9 110 m³ plynu ešte v čase, kedy dodávka zemného plynu pre žalovaného nebola prerušená. Keďže stav sa podľa názoru súdu na meradle žalovaného mohol len zvyšovať, logicky potom nemohlo dôjsť k tvrdenej skutočnosti, že stav meradla žalovaného k 1. augustu 2022 predstavoval hodnotu nižšiu. Preto súd prvej inštancie vychádzal z toho skutkového zistenia, že ak hodnota meradla žalovaného bola ku dňu 11. júla 2022 v množstve 9 110 m³, tak žalobcom uvádzaná hodnota v množstve 8 338 m³ nebola v čase prerušenia dodávky zemného plynu u žalovaného správna. Najmä za predpokladu, že bolo nesporné, že plomby na určenom meradle neboli porušené a nebola ani spochybnovaná zo strany žalobcu správnosť merania meradla. Na základe toho logicky hodnota, ktorá ku dňu prerušenia dodávky zemného plynu mohla byť na meradle, bola minimálne v množstve 9 110 m³ a súd prvej inštancie z tejto hodnoty meradla vo vzťahu k zisťovaniu výšky neoprávneného odberu plynu vychádzal.

1.10. Súd prvej inštancie zdôraznil, že v zmysle právnej úpravy § 82 ods. 1 písm. f) v spojení s ods. 2 zákona o energetike a v nadväznosti na § 50 ods. 11 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. sa za neoprávnený odber zemného plynu považuje len množstvo odobratého zemného plynu v čase od prerušenia dodávky zemného plynu, t. j. nie množstvo, ktoré bolo celkovo odobraté žalovaným za obdobie od poslednej fakturácie zo strany jeho dodávateľa do reálneho fyzického prerušenia dodávky plynu u žalovaného. Práve uvedený rozdiel bol v rámci argumentácie žalobcu v spore nepochopený. Pokiaľ žalobca v spore poukazoval na to, že množstvo zemného plynu vo výške, ktorá bola ním uplatňovaná, bolo reálne žalovaným odobraté, súd prvej inštancie túto skutočnosť nespochybnil, avšak bol toho názoru, že pokiaľ si žalobca uplatnil svoj nárok podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike titulom neoprávneného odberu plynu žalovaným, musí tento nárok zohľadňovať len obdobie neoprávneného odberu plynu. Množstvo plynu, ktoré bolo odobraté do prerušenia dodávky plynu a cena za takto odobratý plyn patrí dodávateľovi plynu v zmysle zmluvného dojednaní medzi dodávateľom a odberateľom plynu.

1.10.1. Pokiaľ stav meradla žalovaného v čase prerušenia dodávky plynu predstavoval hodnotu 9 110 m³ a stav meradla ku dňu 5. októbra 2022, kedy došlo k fyzickému prerušeniu dodávky plynu, predstavoval hodnotu 9 111 m³, je zrejmé, že žalovaný za toto obdobie reálne odobral 1 m³ plynu.

1.11. Súd prvej inštancie určil cenu za neoprávnený odber plynu žalovaným podľa § 1 ods. 12 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška

č. 449/2012 Z. z.“), podľa ktorej v prípade neoprávneného odberu plynu, pri ktorom mal žalobca k dispozícii údaje o množstve neoprávnenne odobratého plynu z určeného meradla sa výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu vypočíta ako súčin množstva neoprávnenne odobratého plynu určeného meradlom a ceny podľa § 1 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 449/2012 Z. z.. Teda ako súčin množstva neoprávnenne odobratého plynu a 1,5 násobku referenčnej ceny plynu platnej v mesiaci zistenia neoprávneného odberu plynu zverejnenej na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej siete v prípade neoprávneného odberu plynu, ku ktorému dochádzalo v objekte, ktorý je určený na trvalé bývanie.

1.11.1. Referenčnú cenu súd prvej inštancie vypočítal podľa § 61 ods. 10 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. v spojení s prílohou č. 12 k danej vyhláške, a to spôsobom uvedeným aj žalobcom v podanej žalobe, s ktorým sa súd prvej inštancie stotožnil. Referenčná cena plynu sa tak rovná cena plynu produktu NCG podľa § 61 ods. 4 vyhlášky č. 24/2013 Z. z. v hodnote 107,251 Eur / MWh + koeficient prepravy plynu vo výške 1,20 Eur/MWh. Súčtom vo výške 108,451 Eur / MWh, čo sa rovná 0,10845 Eur/kWh. Zistenie výšky škody podľa § 1 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 449/2012 Z. z. z hľadiska 1,5 násobku referenčnej ceny plynu predstavuje $11,50 \times 108,45 \text{ Eur/MWh} = 162,68 \text{ Eur/MWh} = 0,16268 \text{ Eur/kWh}$. Prepočet objemových jednotiek plynu na energiu v zmysle § 1 ods. 1 vyhlášky č. 269/2012 Z. z. tak predstavovalo u žalovaného množstvo $1 \text{ m}^3 \times 10,914 \text{ kWh. M-3} = 10,914 \text{ kWh}$. Súd prvej inštancie tak zistil celkový výpočet náhrady škody pre žalobcu za neoprávnenne odobratý plyn nasledovným výpočtom $10,914 \text{ kWh} \times 0,16268 \text{ Eur/kWh} = 1,78 \text{ Eur}$, čo predstavuje nárok na náhradu skutočne vzniknutej škody žalobcovi za neoprávnený odber plynu.

1.11.2. Súd prvej inštancie žalobcovi priznal v zmysle § 1 ods. 14 vyhlášky č. 449/2012 Z. z. aj nevyhnutné náklady žalobcu spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu plynu u žalovaného vo vyčíslennej sume 69,19 Eur, ktorá v spore nebola namietaná a ani sporná, keďže žalobca sa na odberné miesto žalovaného dostavil celkovo dvakrát za účelom fyzického prerušenia dodávky plynu. Vo zvyšnej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1.12. Žalovaný sa v súvislosti s plnením pohľadávky žalobcu dostal do omeškania, žalobcovi ako veriteľovi vzniklo právo s omeškáním žalovaného podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie č. 87/1995 Z. z.“), požadovať úrok z omeškania v uplatnenej výške 6,25 % ročne až do zaplataenia priznanej pohľadávky žalobcu odo dňa nasledujúceho po dni, kedy došlo k splatnosti vystavenej faktúry, teda počnúc dňom 27. októbra 2022.

1.13. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na § 255 ods. 2 CSP.

1.13.1. Žalobca bol v spore úspešný v rozsahu 4,92 % z požadovanej pohľadávky. Žalovaný bol úspešný v rozsahu 95,58 % v časti, v ktorej súd prvej inštancie žalobu zamietol. Rozdelením úspechu žalovaného od úspechu žalobcu by žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90,66 %. Keďže súd prvej inštancie z obsahu spisu nezistil žiadne trovy na strane žalovaného, rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žalovanému v časti, v ktorej by mal nárok na náhradu trov konania, tento nárok nepriznal.

2. Dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie doplnil výrok III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol, a to na základe návrhu žalobcu postupom podľa § 225 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a proti dopĺňaciemu rozsudku súdu prvej inštancie, konkrétne do výroku III. a do závislého výroku o trovách konania (II. výrok), žalobca podal včas odvolania.

3.1. Odvolania odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f), h), d) CSP.

3.2. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávne v posudzovanej veci aplikoval na daný prípad judikatúru týkajúcu sa neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike (viď rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 23. júna 2022 z sp. zn. 5Cdo/61/2021, R 26/2024), pretože on si uplatnil nárok v súvislosti s neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. f) zákona o energetike, a teda sa jedná o dve diametrálne odlišné skutkové podstaty neoprávneného odberu zemného plynu, pričom v prípade neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike sa určuje výška škody v zmysle príslušných vykonávacích predpisov, teda náhradným výpočtom, bez ohľadu na stav meradla a v prípade neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. f) zákona o energetike sa pri zistení výšky škody vychádza zo stavu zisteného na meradle, teda jedná sa o skutočne zistenú škodu.

3.2.1. Podľa jeho názoru závery vyjadrené v rozsudku najvyššieho súdu R 26/2024 sú arbitrárne, ktorý sa odvolával na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) R III.ÚS/114/2020,

ktorý vzhľadom na zjavnú arbitrárnosť možno bezpochyby označiť za akt jurisdikčnej svojvôle. Podotkol, že nárok na náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu, ktorý si distribútor uplatňuje, je nárokom mimozmluvným. Zodpovednosť odberateľa za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu teda nemá zmluvný základ, ale je to zodpovednosť deliktuálna, t. j. zodpovednosť za mimozmluvné záväzky.

3.2.2. Ústavný súd svoj právny názor odvodil doslova z ničoho a evidentne pri formulovaní svojho právneho názoru išiel nad rámec ustanovení Občianskeho zákonníka, ako aj nad rámec Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

3.2.3. Je zrejmé, že nárok na náhradu škody za neoprávnený odber zemného plynu je nárokom mimozmluvným, ktorý nemá zmluvný základ, ale vyplýva z mimozmluvnej zodpovednosti škodcu za spôsobenú škodu (zodpovednosť za mimozmluvné záväzky).

3.2.4. V posudzovanej veci on neuplatnil tzv. fiktívnu škodu, ale uplatnil si skutočnú škodu, ktorá bola zistená na základe údajov o spotrebe zaznamenaných na určenom meradle žalovaného.

3.3. Posledný fakturovaný stav zo strany dodávateľa plynu žalovaného bol so stavom 8 338 m³. To znamená, že dodávateľ plynu žalovaného fakturoval žalovanému plyn v rozsahu maximálne 8 338 m³. Nad túto hodnotu žiadna fakturácia za spotrebovaný plyn nebola zo strany dodávateľa plynu realizovaná. Následne jeho zamestnanci dňa 5. októbra 2022 zistili, že sa na meradle nachádzal stav 9 111 m³. Stav meradla v čase prerušenia dodávky zemného plynu dodávateľom bol 8 338 m³, a teda neoprávnené odobratý plyn bol 773 m³ (9 111 – 8 338 = 773 m³). Žalovaný za plyn v rozsahu 773 m³ nikomu nezaplatil. Platí pritom, že nárok na náhradu za spotrebu plynu nad 8 338 m³ mal nárok on, nakoľko sa jedná o plyn odobratý v čase prerušenia dodávky zemného plynu, t. j. nárok na náhradu škody za neoprávnené odobratý plyn v rozsahu 773 m³.

3.4. Stav meradla ku dňu prerušenia dodávky zemného plynu bol ním stanovený v súlade s ustanoveniami zákona č. 251/2012 Z. z. a vykonávacími predpismi, a to najmä vyhlášky č. 24/2013 Z. z..

3.4.1. On stanovil množstvo odobratého plynu ku dňu prerušenia dodávky zemného plynu na základe tzv. typového diagramu dodávky (ďalej len „TPD“). Pri stanovení množstva odobratého plynu na základe tzv. TPD sa vychádza z priemernej spotreby odberateľa na danom odbernom mieste. Konečný stav meradla ku dňu prerušenia dodávky bol určený vo výške 8 338 m³. On takto postupoval z dôvodu, že sa jeho zamestnancom pri návšteve odberného miesta dňa 25. júla 2022 nepodarilo fyzicky prerušiť dodávku zemného plynu na danom odbernom mieste žalovaného, keďže ho dodávateľ plynu žalovaného požiadal žalobcu o prerušenie dodávky plynu na danom odbernom mieste žalovaného z dôvodu, že žalovaný si neplnil vo vzťahu k svojmu dodávateľovi plynu svoje finančné záväzky.

3.5. Po citácii § 56 ods. 2, 4 vyhlášky č. 24/2013 Z. z., čl. IV. bod 17., VI. bod 1.,3., VII. bod 1.,3.,4. Obchodných podmienok dodávky plynu pri poskytovaní univerzálnej služby odberateľom plynu v domácnosti, dodávateľa Stredoslovenská energetika, a. s., IČO: 51 865 467, so sídlom Pri Rajčianke 8591/4B,010 47 Žilina, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Žilina, oddiel Sa, vložka č. 10956/L, ktoré boli schválené Úradom pre reguláciu sieťových odvetví rozhodnutím č. 0003/2019/P-OP z 27. novembra 2019 (ďalej len „OPD“) uviedol, že stav meradla ku dňu prerušenia dodávky bol určený v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami a ustanoveniami vykonávacích predpisov. Tieto ustanovenia sú platné a účinné a ignorovanie týchto ustanovení je hrubým prejavom sudcovskej svojvôle, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

3.6. Zdôraznil, že nie je dodávateľom služieb a nedodáva zemný plyn spotrebiteľom. Jeho úlohou je vyrovnávanie tlaku v plynovej sústave, do ktorej dodáva plyn. Ak žalovaný odoberá plyn z plynovej sústavy, ktorý nie je zmluvne dodaným plynom zo strany jeho dodávateľa, odoberá plyn priamo z plynovej sústavy, čím ho poškodzuje, nakoľko uberá plyn z plynovej sústavy, keďže dodávateľia dodávajú spotrebiteľom len skutočne nameraný plyn. Ak teda dodávateľ zemného plynu žalovaného v rozhodnom období nedodával žalovanému plyn, tento plyn bol odoberaný z plynovej sústavy, je žalovaný povinný zaplatiť za odobraté množstvo prevádzkovateľovi plynovej sústavy.

3.7. Po doručení žiadosti o prerušenie dodávky zemného plynu na danom odbernom mieste žalovaného postupoval v súlade s ustanoveniami zákona o energetike, vykonávacích predpisov a predpisov schválených Úradom pre reguláciu sieťových odvetví.

3.8. Ďalej citoval § 64 ods. 2 písm. e), i), § 64 ods. 6 písm. i), § 70 ods. 3 písm. b), § 73 ods. 4, § 76 ods. 7, 12, § 82 ods. 1, 2 zákona o energetike, § 1 ods. 14 vyhlášky č. 449/2012 Z. z., § 50 ods. 1, 10, 11, § 70 ods. 1, 2, 3, 4, 5 vyhlášky č. 24/2013 Z. z., bod 9.1, 9.1.4, 10.1.1. Prevádzkového poriadku spoločnosti SPP – distribúcia, a.s. (ďalej len „PPSPD“).

3.9. K prerušeniu dodávky zemného plynu došlo na žiadosť dodávateľa zemného plynu podľa § 50 ods. 11 vyhlášky č. 24/2013 Z. z.. Dodávateľ zemného plynu žalovaného ho požiadal o prerušenie dodávky

zemného plynu z dôvodu, že žalovaný si neplnil svoje finančné záväzky voči svojmu dodávateľovi zemného plynu.

3.10. Podľa jeho názoru fotodokumentácia žalovaného zo 4. augusta 2022 a z 11. júla 2022 je vo vzťahu k skutočne zistenému stavu určeného meradla ku dňu 5. októbra 2022 irelevantná. 3.10.1. Jeho zamestnanci dňa 5. októbra 2022 fyzicky na odbernom mieste žalovaného zaznamenali na určenom meradle stav počítadla 9 111 m³. Stav meradla z 11. júla 2022 a zo 4. augusta 2022 predchádza dňu 5. októbru 2022. Nižší stav meradla v dňoch predchádzajúcich dňu 5. októbra 2022, kedy zistil skutočný stav na meradle znamená, že od 1. augusta 2022 do 5. októbra 2022 bola zaznamenaná spotreba zemného plynu. Navyše rozdiel medzi stavom meradla ako ho zaznamenal ku dňu 5. októbra 2022 a ako ho naposledy zaznamenal žalovaný dňa 4. augusta 2022, je len cca 0,8 m³.

3.11. Navyše žalovaným predložená fotodokumentácia dokazuje, že žalovaný si neplnil riadne svoje povinnosti. Jeho zamestnanci sa dňa 25. júla 2022 dostavili na odberné miesto žalovaného za účelom fyzického prerušenia dodávky zemného plynu, pričom žalovanému zanechali na danom odbernom mieste oznam. Z fotodokumentácie predloženej žalovaným zo dňa 4. augusta 2022 však vyplýva, že žalovaný bol na danom odbernom mieste po dátume, kedy sa žalobca na pokyn jeho dodávateľa zemného plynu pokúšal o fyzické prerušenie dodávky zemného plynu. Je teda zrejmé, že žalovaný nielenže musel vedieť o tom, že neplatí svojmu dodávateľovi zemného plynu, ale aj to, že príde k systémovému prerušeniu dodávky zemného plynu, keďže sa dňa 25. júla 2022 nepodarilo na jeho odbernom mieste fyzicky prerušiť dodávku zemného plynu.

3.11.1. Dodávka zemného plynu žalovanému sa považuje za prerušenú od 1. augusta 2022. Tvrdenie žalovaného, že si on stav plynomeru vymyslel, je nepravdivé. Stav meradla ku dňu prerušenia dodávky zemného plynu bol určený v súlade s platnými právnymi predpismi. K prerušeniu dodávky zemného plynu žalovanému došlo z dôvodu neplnenia si jeho zákonných povinností. Neplatenie zálohových platieb alebo nesprístupnenie určeného meradla môžu viesť v prípade nemožnosti fyzického prerušenia dodávky zemného k tzv. systémovému prerušeniu dodávky zemného plynu. V danom prípade sa na danom odbernom mieste žalovaného považovala dodávka zemného plynu za prerušenú od 1. augusta 2022.

3.11.2. Žalovaný mu nikdy neposkytol fotografie, ktoré by mohli byť použité v súvislosti s určením konkrétnej výšky spotreby na danom odbernom mieste v súlade s § 56 ods. 4 písm. b) vyhlášky č. 24/2013 Z. z., preto výška spotreby v momente prerušenia dodávky plynu na odbernom mieste bola plne legitímne určená ním v poradí ďalším zákonom predpokladaným spôsobom podľa § 56 ods. 4 písm. c) vyhlášky č. 24/2013 Z. z., a teda akákoľvek fotodokumentácia zachytávajúca stav spotreby meradla, ktorú žalovaný predložil až počas súdneho konania v rámci svojej obrany, je irelevantná a súd prvej inštancie na ňu nemal žiadnym spôsobom reflektovať.

3.12. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici (ialej len („odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopoacím rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a zmenil ho tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, alebo aby rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopoacím rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k odvolaniam žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie a proti dopoaciemu rozsudku súdu prvej inštancie nevyjadril.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací podľa § 34 CSP, vec preskúmal v medziach daných § 379 CSP a 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopoacím rozsudkom súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku (III. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (II. výrok) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

6. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane

jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

8. Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu prvej inštancie je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvej inštancie je dostatočne vyerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na ureité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalobcu v odvolaní.

9. Predmetom sporu je náhrada škody vo výške 1 441,64 Eur za neoprávnený odber plynu žalovaným za obdobie 1. augusta 2022 do 5. októbra 2022.

10. V posudzovanej veci súd prvej inštancie správne posúdil postavenie žalovaného (fyzickej osoby) ako spotrebiteľa vychádzajúc z rozsudku najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2022 sp. zn. 5Cdo/61/2021, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 26/2024, podľa ktorého: „Ak je odberateľom plynu na základe zmluvy uzatvorenej s dodávateľom plynu fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení tejto spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, potom má táto fyzická osoba postavenie spotrebiteľa aj vo vzťahu k prevádzkovateli distribučnej siete.“

10.1. Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu z 23. júna 2022 sp. zn. 5Cdo/61/2021 vyplýva: „6. Dovolací súd aplikujúc ustanovenie § 124 CSP posudzoval dovolanie podľa jeho obsahu a v snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo jeho nález sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) dospel k záveru, že žalobca za právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, považoval v prvom rade otázku, či má žalovaná ako odberateľ plynu na základe zmluvy uzatvorenej s dodávateľom plynu postavenie spotrebiteľa aj vo vzťahu k prevádzkovateli distribučnej siete. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP dopadá len na takú právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil, t. j. vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a jej riešenie predstavuje odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolací súd konštatuje, že takto nastolená právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. 7. Podľa § 52 ods. 1 Obeianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa § 52 ods. 3 Obeianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa § 52 ods. 4 Obeianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. 8. Dovolateľ pri argumentácii, že nie je ako distribútor plynu v nijakom zmluvnom vzťahu so žalovanou, v dôsledku čoho táto nemôže mať postavenie spotrebiteľa, vychádzal z definície týchto pojmov zakotvených v § 52 ods. 3 a ods. 4 Obeianskeho zákonníka. Pojem distribúcia plynu definuje zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike účinný od 01. 09. 2012 v § 2, eastí c) bode 4 ako dopravu plynu distribučnou sieťou na účel jeho dopravy odberateľom plynu, pojem odberné miesto v bode 11 ako miesto odberu plynu vybavené určeným meradlom, pojem dodávka plynu v bode 12 ako predaj plynu vrátane ďalšieho predaja, ako aj predaj skvapalneného zemného plynu odberateľom. V § 15 ods. 3 táto právna úprava stanovuje, že účastníkom trhu s plynom je a) výrobca plynu, b) prevádzkovateľ prepravnej siete, c) prevádzkovateľ distribučnej siete, d) prevádzkovateľ zásobníka, e) dodávateľ plynu, f) odberateľ plynu. Podľa § 17 zákona o energetike nazvaného ako Ochrana odberateľa elektriny, odberateľa plynu a univerzálna služba odberateľa plynu v domácnosti okrem práv na ochranu spotrebiteľa podľa osobitných predpisov má právo pri dodávke plynu uzatvoriť s dodávateľom plynu zmluvu o združenej dodávke plynu, keď pojem univerzálna služba definuje § 2 písm. a) bod 14 aj ako službu pre odberateľov plynu v domácnosti, ktorú poskytuje dodávateľ plynu na základe zmluvy o združenej dodávke plynu, a ktorá zahŕňa účasť na distribúcii plynu a dodávku plynu a prevzatie zodpovednosti za odchýlku, v ustanovenej kvalite za primerané, jednoducho a jasne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny. Rozhodnutia

vo veciach obeianskoprávných Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 3/2024 114 9. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo doa 09.03.2021 (v bode 49) poukázal na potrebu zohľadnenia skutočnosti, že odberatelia plynu v domácnostiach majú zároveň postavenie spotrebiteľov, ktorému by mal zodpovedať aj ich vzťah k PDS (prevádzkovateľom distribuenej siete, pozn. dovolacieho súdu), ktorý je od základného vzťahu k dodávateľovi plynu odvodzovaný. Ústavný súd vysvetlil, že „Rozštiepenie dodávky plynu a distribúcie plynu bolo v zmysle prvého odôvodnenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES (ďalej len „smernica“) vedené zámerom ponúknuť všetkým „odberateľom“ (pojem spotrebiteľ v smernici v tomto kontexte nezodpovedá slovenskej právnej úprave; kde to kontext vyžaduje, pri citácii smernice bude ústavný súd používať adekvátny pojem v úvodzovkách) v Európskej únii, či ide o obeianov alebo podniky, skutočný výber, konkurenčné ceny a vyššie štandardy služieb. Snahou bolo otvorenie trhu, ktorý umožňuje všetkým odberateľom slobodný výber svojich dodávateľov a všetkým dodávateľom slobodu zásobovať svojich odberateľov (tretie odôvodnenie smernice). Účinné oddelenie sietí od dodávateľských činností (tzv. unbundling) preto bolo vyvolané potrebou zabezpečiť splnenie týchto cieľov; nie zhorší postavenie spotrebiteľov (tentoraz vo význame spotrebiteľov ako slabšej strany). Vyplýva to aj z výslovne formulovaného odôvodnenia e. 48 smernice, v zmysle ktorého záujmy „odberateľov“ by mali byť stredobodom tejto smernice a kvalita služieb by mala byť ústrednou zodpovednosťou plynárenských podnikov. Musia sa posilniť a zaručiť existujúce práva „odberateľov“, pričom by mali byť transparentnejšie. Ochrana „odberateľov“ by mala zabezpečiť, aby všetci „odberatelia“ v širšom meradle Spoločenstva mali úžitok z konkurenčného trhu. Elenké štáty alebo, ak tak ustanoví elenský štát, regulačné orgány by mali presadzovať práva „odberateľov“. V bode 50 tohto nálezu ústavný súd uviedol, že pred unbundlingom dodávku a distribúciu plynu odberateľom zabezpečoval jeden a ten istý subjekt a vo vzťahu k spotrebiteľom išlo o spotrebiteľskú zmluvu, po unbundlingu sa distribúcia plynu oddeľovala. Spotrebiteľia uzatvárajú s dodávateľmi plynu najeastejšie zmluvu o združenej dodávke plynu, z čoho je podstatné vyabstrahovať, že plnením cieľov smernice nemajú byť oslabené existujúce práva odberateľov. Ústavný súd akcentuje: „Pokiaľ je odberateľom spotrebiteľ podľa Obeianskeho zákonníka, pričom jeho existujúce práva majú byť posilnené a zaručené, znamená to, že je nevyhnutné aj derivovaný vzťah medzi spotrebiteľom a PDS posudzovať optikou spotrebiteľského práva; do právneho vzťahu sa spotrebiteľ a PDS dostávajú len pre účely plnenia spotrebiteľskej zmluvy. Postavenie spotrebiteľa potom nemôže byť vo vzťahu k PDS vykladané v rozpore so spotrebiteľským právom. Inak by tento základný cieľ smernice vo vzťahu k spotrebiteľovi voči PDS nebol naplnený.“ 10. Na základe zhora uvedeného, vychádzajúc zo skutkového stavu ustáleného súdmi nižších inštancií, z formulácie a odôvodnenia dovolacieho nastolenej právnej otázky, dovolací súd uzatvára, že okresný aj krajský súd otázku, či má žalovaná ako odberateľ plynu na základe zmluvy uzatvorenej s dodávateľom plynu postavenie spotrebiteľa aj vo vzťahu k prevádzkovateľovi distribuenej siete, odpovedali správne. Dovolanie je preto v tejto časti nedôvodné a dovolací súd ho podľa § 448 CSP zamietol.“

10.2. Odvolací súd poukazuje na to, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1. 1. 1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky Rozhodnutia vo veciach obeianskoprávných Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 8/2018 70 (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, treba do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu zahrnúť aj rozhodnutia publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávanej Najvyšším súdom ESFR, Najvyšším súdom ER a Najvyšším súdom SR v dobe do 31. 12. 1992, ako aj rozhodnutia uverejnené v Zborníkoch stanovísk, správ o rozhodovaní súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov ESSR, ESR a SSR vydaných SEVT Praha v rokoch 1974 (e. I, 1965 - 1967), 1980 (e. II, 1964 - 1969) a 1986 (e. IV, 1970 - 1983), pokiaľ sú stále použiteľné (najmä z hľadiska ich súladu s hodnotami demokratického právneho štátu) a neboli prekonané neskoršou judikatúrou. Napokon vzhľadom na el. 2 ods. 2 C. s. p. je potrebné za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu považovať aj rozhodovaciu prax ďalších najvyšších súdnych autorít, a to Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie (vii uznesenie najvyššieho súdu z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, R 71/2018).

10.3. V posudzovanej veci bolo nesporné, že žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete si uplatnil žalobný nárok titulom neoprávneného odberu plynu voči žalovanému, t. j. fyzickej osobe, ktorá bola odberateľom plynu na základe zmluvy uzatvorenej s dodávateľom plynu, ktorá pri uzatváraní a plnení tejto spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, preto žalovaný (fyzická osoba) má postavenie spotrebiteľa aj vo vzťahu k prevádzkovateľovi distribučnej siete.

10.3.1. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu odvolací súd konštatuje, že právne posúdenie dôvodu neoprávneného odberu plynu v zmysle § 81 ods. 1 písm. a) až h) zákona o energetike nemá vplyv na posúdenie postavenia fyzickej osoby ako spotrebiteľa pri neoprávnenom odbere plynu vo vzťahu k prevádzkovateľovi distribučnej siete (k žalobcovi).

11. Odvolací súd uvádza, že odberateľ, ktorý neoprávnené odberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla (§ 82 ods. 2 veta prvá zákona o energetike).

12. V posudzovanej veci žalobca uplatnil nárok na náhradu škody za neoprávnený odber plynu žalovaným za 773 m³ vychádzajúc zo stavu meradla v čase prerušenia dodávky zemného plynu dodávateľom (1. augusta 2022) 8 333 m³ a stavu meradla v čase ukončenia neoprávneného odberu zemného plynu u žalovaného bol 9 111 m³ (5. októbra 2022).

13. Z vykonaného dokazovania (z fotografií predložených žalovaným; e.l. 53 spisu) vyplynulo, že stav meradla žalovaného ku dňu 11. júla 2022 bol 9 110 m³, preto žalobcom uvedená hodnota stavu meradla 8 338 m³ v čase prerušenia dodávky zemného plynu (1. augusta 2022) nezodpovedala reálnemu stavu meradla.

13.1. Odvolací súd konštatuje, že žalobca v spore nepredložil žiadny dôkaz o tom, že stav meradla k 1. augustu 2022 bol 8 333 m³ s tým, že ani zo Zápisu žalobcu o prerušení dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľom z 25. júla 2022 (e.l. 42 spisu) nevyplýva stav plynomera (meradla). Stav plynomera k 5. októbra 2022 bol 9 111 m³ (Zápis žalobcu o prerušení dodávky zemného plynu pre neplnenie finančných záväzkov odberateľom z 5. októbra 2022; e. l. 41 spisu).

13.2. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na to, že on stanovil množstvo odobratého plynu ku dňu prerušenia dodávky zemného plynu na základe tzv. typového diagramu dodávky, pri ktorom sa vychádza z priemernej spotreby odberateľom na danom odbernom mieste (hoci v odvolaní zároveň tvrdil, že posledný fakturovaný stav zo strany dodávateľa plynu žalovaného bol so stavom 8 338 m³), keďže mu žalobca nikdy neposkytol fotografie, ktoré by mohli byť použité v súvislosti s určením konkrétnej výšky spotreby na danom odbernom mieste v súlade s § 56 ods. 4 písm. b) vyhlášky e. 24/2013 Z. z., preto výška spotreby v momente prerušenia dodávky plynu na odbernom mieste bola plne legitímne určená ním v poradí ďalším zákonom predpokladaným spôsobom podľa § 56 ods. 4 písm. c) vyhlášky e. 24/2013 Z. z., odvolací súd konštatuje, že žalovaný už v odpore proti platobnému rozkazu namietal, že stav plynomera v júli 2022 bol 9 110 m³ s tým, že k odporu pripojil fotografie stavu meradla žalovaného ku dňu 11. júla 2022 so stavom meradla 9 110 m³.

14. V posudzovanej veci, keďže žalobca uplatnil žalobný nárok titulom neoprávneného odberu plynu za obdobie od 1. augusta 2022 do 5. októbra 2022, preto bolo kardinálnym zistiť skutočne vzniknutú škodu, ktorá vznikla neoprávneným odberom plynu žalovaným v období od 1. augusta 2022 do 5. októbra 2022 (§ 82 ods. 2 veta prvá zákona o energetike).

14.1. Odvolací súd (zhodne s názorom súdu prvej inštancie) uvádza, že za neoprávnený odber zemného plynu považuje len množstvo odobratého zemného plynu v čase od prerušenia dodávky zemného plynu, a teda za neoprávnený odber zemného plynu nie je možné považovať množstvo plynu, ktoré bolo celkovo odobraté žalovaným za obdobie od poslednej fakturácie zo strany jeho dodávateľa do reálneho fyzického prerušenia dodávky plynu u žalovaného. Množstvo plynu, ktoré bolo odobraté do prerušenia dodávky plynu a cena za takto odobratý plyn patrí dodávateľovi plynu v zmysle zmluvného dojednania medzi dodávateľom a odberateľom plynu (žalovaným).

15. Samoodpočetom žalovaného, ktorý je legálnym prostriedkom zistenia stavu meracieho zariadenia podľa § 56 ods. 4 písm. b) vyhlášky e. 24/2013 Z. z. a fotografiami meradla vyhotovených žalovaným v rozhodnom období bolo preukázané, že škoda neoprávneným odberom plynu vznikla v rozsahu 1 m³ (9 111 m³ - 9 110 m³).

16. Pokiaľ žalobca namietal, že žalovaný pred začatím konania nepredložil žalobcovi samoodpočet s oznámením meradla k 1. augusta 2022, preto na samoodpočet ani listinné dôkazy nemal súd prvej inštancie pri rozhodovaní prihliadať, odvolací súd konštatuje, že žalovaný bol oprávnený v konaní pred súdom prvej inštancie použiť prostriedky obrany v zmysle § 149 CSP, na ktoré bol žalobca oprávnený reagovať dispozitívnym úkonom (späťvzatím žaloby seasti).

16.1. Žalobca nielenže procesne nereagoval (späťvzatím žaloby seasti) na samoodpočet žalovaného podložený listinnými dôkazmi (fotografiami meradla) v rozhodnom období (pred prerušením dodávky plynu), z ktorých vyplynula vyššia spotreba zemného plynu pred 1. augustom 2022 (9 110 m³) než ako prezentoval žalobca (8 333 m³), pričom žalovaný svoje tvrdenia ohľadne odhadu stavu meracieho zariadenia k dátumu odpočtu na základe priradeného prepočítaného diagramu a poslednej aktuálnej predpokladanej roenej spotreby plynu nepodložil žiadnymi výpočtami ani relevantnými listinnými dôkazmi.

17. V prípade tohto konania ide o civilné sporové konanie, ktoré je konaním kontradičným, v ktorom strany sporu majú povinnosť poskytnúť svoje skutkové tvrdenia a následne preukázať pravdivosť svojich tvrdení (unesť tzv. dôkazné bremeno), pričom táto povinnosť primárne zaťažuje stranu žalobcu, ktorý je jednak povinný opísať skutkové okolnosti, na základe ktorých sa svojho práva domáha (t. j. splní si povinnosť tvrdenia) a zároveň na preukázanie týchto okolností poskytnúť (eventuálne označiť) súdu dôkazy preukazujúce pravdivosť prezentovaných tvrdení.

17.1. Povinnosť strán tvrdiť potrebné skutočnosti v sporovom konaní sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť uvádzanú stranami. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdenej skutočnosti však podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedodržanie povinnosti tvrdenia alebo dôkaznej povinnosti nie je procesne sankcionované, zväčša sa však prejaví v rozhodnutí vo veci, vo forme neúspechu strany v spore.

18. Keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne neoprávneného odberu plynu žalovaným v rozsahu 772 m³, preto súd prvej inštancie správne žalobu v easti o zaplatenie istiny vo výške 1 370,67 Eur s príslušenstvom zamietol (III. výrok).

19. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal, že škoda súdom prvej inštancie mala byť vypočítaná za neoprávnený odber plynu v menšom rozsahu, t. j. cca 0,8 m³, odvolací súd na uvedený odvolací argument nemohol prihliadať, keďže žalobca odvolaním nenapadol easť výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1,78 Eur za neoprávnený odber plynu v rozsahu 1 m³ (easť I. výroku), pričom odvolací súd podotýka, že žalobca ani nebol ex lege oprávnený podať odvolanie proti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré bolo v prospech žalobcu, a to s poukazom na § 359 CSP, z ktorého vyplýva, že odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

20. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopoacím rozsudkom súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku (III. výrok) podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil vrátane závislého výroku o trovách konania (II. výrok), pretože súd prvej inštancie náležite aplikoval zásadu eiastoeného úspechu v spore podľa § 255 ods. 2 CSP.

21. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie koneí.“

21.1. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z § 255 ods. 1 CSP.

21.2. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21.3. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, zásadne by teda mal nárok aj na náhradu trov odvolacieho konania. Pretože však zo súdneho spisu odvolací súd nezistil, že by žalovanému v odvolacom konaní nejaké úeelne vynaložené trovy vznikli, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

22. Odvolaním nenapadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie (I. výrok) zostal nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.